

תִּמְזַן, וְאֶת־הַגָּן מִרִיחָא דְעֲנוּגִין דְּצַדִּיקָיָא דְלָגוּ, אַף עַל גַּב דְּלֹא זָכוּ לְמִיעָאֵל. ובין כל חומה וחומה ישנן כמה רוחות ונשמות מטיילות שם ונהנות מריח העונג של הצדיקים הנמצאים בתוך הגן ואע"פ שהם רק עומדים בחוץ יש להם עונג מריח זה אֲבָל עֲנוּגָא דְרוּחֵיהוּן דְּצַדִּיקָיָא דְלָגוּ אבֵל העונג של הצדיקים העומדים בתוך הגן על זה נאמר, (ישעיה סד) עֵין לֹא רֹאֶתָהּ אֱלֹהִים וְגו'.

ימי ניסן ותשרי הרוחות משוטטות ופוקדות למקום הצריך להם

וְיִזְמִין רְשִׁימִין אֵית בְּשֵׁתָא, וְאִינוּן יוֹמֵי נִיסָן, וְיִזְמִין תִּשְׁרִי, דְּאִינוּן רוּחֵין מְשֻׁטְטִין וּפְקֻדָן לְאַתְר

דְּאַצְטְרִיד. ימים מסויימים יש בשנה שהם ימי ניסן וימי תשרי שאותן הרוחות

משוטטות ופוקדות למקום שצריך להן. וְאֵף עַל גַּב דְּזַמְנִין סְגִיָאִין

מְשֻׁטְטִין ואע"פ שיש עוד זמנים הרבה שהן משוטטות ופוקדות למקום שצריך כגון בר"ח

וימים טובים ושבתות, אֲבָל יוֹמִין אֵלִין רְשִׁימִין אִינוּן אבֵל ימים אלו

הם מסויימים הנועדים לכך מפני שאז מתגלה הבינה והגבורה בעולם והם ראשי שנים

וישראל צריכים אז לתפילת הנשמות שבגן עדן, וְאֶת־חֲזוֹן עַל גַּבֵּי שׁוּרֵין

דְּגִנְתָּא, כָּל חֵד וְחֵד כְּחִיזוּ דְצַפְרִין מְצַפְצָפִין, בְּכָל

צַפְרָא וְצַפְרָא ואז אותן הנשמות שבין החומות נראות עומדות על גבי החומות

ויכולות להסתכל ולראות מה יש שם ונראות כל אחת ואחת מהן כציפורים מצפצפות בכל

בוקר ובוקר.

הלימוד היומי

יואל בן לאה – בריאות איתנה וזווג הגון בקרוך

הנשמות מצפצפות שבחיו של הקב"ה ומתפללות על בני האדם

וְהָיָא צְפֻצְפוּתָא שְׁבַחָא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְצִלוּתָא

עַל חַיֵּי בְנֵי נֶשָׁא דְהָאֵי עֲלָמָא וְאוֹתוֹ הַצְּפֻצְפוּף שֶׁהוּא

מצפצפות הוא שבחיו של הקב"ה ותפילה על בני האדם בעולם הזה. בְּגִין דְּאֵלֵּינִי

יּוֹמֵינִי, יִשְׂרָאֵל כְּלָהוּ מִתְּעַסְקִין בְּמִצּוֹת, וּבְפִקּוּדֵינִי

דְּמֵאֵרֵי עֲלָמָא וְהִטְעַם לַכֶּךָ הוּא כִּיּוֹן שְׁבִנֵי הָאָדָם שֶׁבְּעוֹלָם הַזֶּה עֲסוּקִים בְּאוֹתָם

הַיָּמִים בְּמִצְוֹת וְלַעֲשׂוֹת מֵהַ שְׁצִיּוֹם הַקַּב"ה עַל כֵּן יֵשׁ לַנְּשָׁמוֹת כַּח לַעֲלוֹת עַל גְּבֵי הַחוֹמוֹת

וְלַהֲתַפְלֵל עֲלֵיהֶם. וּבְדִין בְּחֵדוֹ אֲתִתְחַזֵּן צְפָרִין מְצַפְצָפִין וְאִז נִרְאוֹת

אוֹתָן הַנְּשָׁמוֹת הַנִּקְרָאוֹת צְפָרִים מְצַפְצָפִים בְּשִׂמְחָה, וְעַל גְּבֵי שׁוּרֵינִי דִּגְזֵן עֵדָן

מְצַפְצָפִין מְשִׁבְחֵן וְאוֹדֵן וּמְצַלֵּן עַל חַיֵּי דְהָאֵי עֲלָמָא וְעַל

גְּבֵי הַשּׁוּרוֹת שֶׁל גֵּן עֵדֶן מְצַפְצָפִים מִשְׁבַּחִים וּמוֹדִים לַקַּב"ה וּמִתְפַּלְלִים לְפָנָיו עַל בְּנֵי אָדָם

הַחַיִּים בְּעוֹלָם.

רשב"י רוצה לדעת המשך הפסוק ודרור קן לה

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעֶזֶר וְדָאֵי שְׁפִיר קְאָמְרַת, דְּוַדָּאֵי

אֵינִזֵּן רוּחֵינִי תַמָּן. אֲבָל מַה תִּימָא אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי

אלעזר, אלעזר, ודאי יפה אמרת שבודאי אותן הרוחות הנמצאות שם נקראים ציפורים

ועליהם אמר גם ציפור מצאה בית אבל מה תאמר לפרש המשך הפסוק שכתוב וְדִרְרוֹר

קֵן לָהּ.

רבי אלעזר מסביר שדרור היא נשמה העולה לגן עדן העליון

אמר השיב רבי אלעזר **הכי אוליפנא** כך למדתי, **דא היא נשמתא קדישא, דסלקא לעילא**, דרור היא נשמה העולה לגן עדן העליון שהוא בחינת בינה שבה בחינת היובל שנאמר בו 'וקראתם דרור' **וסלקא לאתר טמיר ונגיו** והיא עולה למקום הבינה הנסתר וגנוז בבריאה ששם מקננת הבריאה והוא בחינת גן עדן העליון שעליו נאמר **דעין לא ראתה אלהים זולתך** מזה שאין כן הציפורים שאינם אלא בגן עדן התחתון **וגו'.**

רשב"י מסביר שהציפור והדרור מצאו קן ובית בג"ע התחתון והחילוק ביניהם אם יכולים לצאת מחופתם

אמר רבי שמעון, אלעזר ודאי שפיר קאמרת, ושפיר אידו אמר רבי שמעון לרבי אלעזר, ודאי יפה אמרת וטוב הפירוש שפירשת. **אבל** יש לפרש עוד **כל דא בגין עדן דלתתא היא** כל הפסוק גם הצפור מצאה בית וגם דרור קן לה הכל בגן עדן התחתון הוא, **וכמה דאמרת הוא, והכי הוא ודאי** וכמו שאמרת כן הוא, וכך הוא ודאי כי הצפור והדרור מצאו קן ובית בגן עדן התחתון אבל החילוק בין הציפור והדרור כך הוא, **גם צפור מצאה בית, אלין רוחין קדישין, דזכו למיעאל ולמיפק לבתר, בגין דמשטטן ואתחזון פתיזו דצפורין** הצפור מצאה בית אלו הרוחות שזכו להכנס לחופתם בגן עדן שלמטה ואח"כ לצאת לחצר כי לכל צדיק

יש חופה של עצמו ויש חצר שבה משתתפים כמה צדיקים ומתענגים שם יחד [קין], וְאֵלֵין רֹחֵין מְצָאָה בַּיִת. וְדָאֵי כָּל הַדָּא וְהַדָּא אֵית לֹון מְדוּרֵין יְדִיעָאן לְגוֹ ואלו הרוחות הם הצפורים שמצאו בית והיינו מדור בגן עדן ואינו יוצא

מחופתו לחופת חבירו.

בשלושת הרגלים הקב"ה משתעשע עם הצדיקים ולא נכווים אחד מחופת חברו וְעַם כָּל דָּא, כְּלָהוּ נְכוּיִן מִחֻפָּה דְחַבְרֵיהוּ וזה שאמר כי עדין יש להם עונש קטן על איזה חטא שלהם שכל אחד ואחד נכוה מחופתו של חברו, ומזה שנאמר ודרור קן לה פירושו אֵינֹון דָּאֵית לֹון דְרֹור, וְחִירוּ מְכַלָּא

אור הרשב"י

ועכ"פ יש לנו ללמוד מכאן שצריך האדם שרוצה לחזור בתשובה להשתדל הרבה להשפיע על סביבתו וחבריו ושכניו ולהיות דוגמא טובה להם שילמדו ממעשיו הטובים ובכך זוכה הוא למעלה גדולה יותר שאינו צריך לפחד להסתובב בגן עדן, כי אם לא זכה לכך מבוואר כאן שהוא נמצא כל הזמן בחדרו בגן עדן ומפחד לצאת שמה ימצאנו המקטרג ויביישו מה עושה הוא בין הצדיקים, ומסתבר שכאשר למדו אחרים ממעשיו אין המקטרג יכול לבא בקטרוג וטרונאי מה הוא עושה בגן עדן, שהרי שכניו ומכריו שלמדו ממעשיו ושפרו מעשיהם נמצאים זה בזכותו ואם הם כאן מתענגים מזיו השכינה ומנהרות האפרסמונים איך הוא לא יזכה להיות ולהתענג ברב טוב הצפון לצדיקים.

[קין] דהיינו שהם זכו שאינם מפחדים לצאת מחופתם להצטרף לצאת ולבא כרצונם ומתפשטים בכל מקומות הגן וקבלתי ממורי שיש צדיקים בעלי תשובה שעלו במעלה אמנם אינם זוכים לצאת ולבא מפני פחד עונם שלא ימצאם המקטרג ונראה לי שתלוי ענין זה במעשיהם, העובד במפורסם וזכה לצאת ולבא והעובד במטמוניות שאין בני אדם נהנים מעבודתם ואינם לומדים ממעשיהם אינם זוכים לשוטט בגן זה הכלל על אותם הזוכים לשוטט דוקא נאמר גם צפור מצאה בית ומלת גם באותם הנעלמים" (אור יקר). וכוונתו שהזוכים לצאת ולבא הם הצפור ואותם שלא זכו לצאת ולבא אלא נכנסים לחופתם ונעלמים שם מפחד המקטרג אלו נתרבו בתיבת "גם" צפור.

הלימוד היומי

יואל בן לאה – בריאות איתנה וזווג הגון בקרוג